

Konečně jest vyříditi výtku dovolání, že první soud nepojal rozhodnutí o započítávané pohledávce do výroku rozsudkového, zamítnuv prostě žalobu, takže prý již z toho důvodu měl býti rozsudek procesního soudu zrušen. Dovolání jest na omylu. Započtení podle §§ 1438 až 1443 obč. zák. jest jedním ze způsobů zrušení obligačních závazků, jako na př. placení. Druhá žalovaná neuplatnila teprve za sporu vzájemnou pohledávku k započtení, nýbrž namítala, že žalobní pohledávka již před sporem započtením zanikla. Bránila se tedy námitkou již provedeného započtení. Taková námitka nemá jiný účel a jiný účinek, než odraziti žalobní útok. Je tomu právě tak, jako kdyby byla žalovaná strana namítala zaplacení. V takovém případě není místa pro řízení a rozhodování o vzájemné pohledávce uplatněné teprve za sporu započtením (§§ 391 třetí odstavec a 411 c. ř. s.). Prokáže-li žalovaná strana, že měla pravou, stejnorodou a dospělou vzájemnou pohledávku a že se započtení dovolala a byla-li vzájemná pohledávka aspoň takové výše jako žalobní pohledávka, má to v zápětí jen prosté zamítnutí žaloby, protože žalobní pohledávka již před sporem zanikla a zjištění i úsudky soudu o podstatných předpokladech svrchu uvedených vyloží se jen v rozsudkových důvodech.

Čís. 12134.

Pokud z exekuce proti architektu nejsou vyloučeny fotografie architektonických děl jím provedených.

Pokud podle dvorského dekretu ze dne 13. května 1814, čís. 1086 sb. z. s. jest z exekuce vyloučen automobil, jehož povinný potřebuje ke splnění smlouvy s vojenskou správou o stavbě kasáren.

Podle § 251 čís. 5 ex. ř. jsou vyloučeny z exekuce jen předměty, jichž povinný potřebuje pro sebe, nikoliv předměty, jichž potřebuje pro své případné pomocníky.

Předměty potřebné k výkonu povolání architekta, který se zaměstnává hlavně vypracováním projektů pozemních staveb.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, R I 823/32.)

Rekursní soud vyloučil z exekuce proti architektu fotografie architektonických děl dlužníkem provedených, model jeho návrhu na postavení pomníku, automobil a různé předměty kancelářského zařízení.

Nejvyšší soud vyhověl částečně dovolacímu rekursu vymáhajících věřitelů a zamítl návrh na vyloučení z exekuce ohledně některých předmětů, jež byly rekursním soudem vyloučeny z exekuce.

Důvody:

K dovolacímu rekursu Úrazové pojišťovny dělnické. Tato dovolací rekurentka právem vytýká, že rekursní soud vyloučil z exekuce osm různých obrázků zabavených pod pol. 17 a předměty zabavené pod pol. 20 a 21 z důvodu, že jsou to originály děl původským právem chráněných. Podle § 14 původského zákona nemůže býti stíženo exekucí právo

původské. Naproti tomu je exekuce přípustná i proti původci a jeho dědicům na vyhrazené rozmnoženiny a napodobeniny díla již uveřejněného, na díla výtvarného umění zhotovená na prodej a na všechna majetková práva nabytá mocí práva původského. Podle § 4 téhož zákona pokládá se za dílo umělecké: díla výtvarného umění, jako malby, kresby, plány a návrhy pro architektonické práce, rytiny, dřevoryty a ostatní výrobky grafického umění, díla sochařská, díla umění ryteckého a medailerského a jiná umělecká díla plastická. Díla umění stavitelského jsou vyňata. Zákon tedy nepřipouští exekuci na samo právo původské, t. j. na imateriální právo původce, by využil vlastní duševní práce a myšlenky, ale nevyklučuje z ní zásadně umělecký výtvar, zhotovený za účelem zcizení, zejména nevyklučuje ze zabavení knihu, obraz uměleckého díla, napodobeninu nebo rozmnoženinu sochy a zejména zvlášť vyjímá díla umění stavitelského. Třeba tedy zákon chránil duševní majetek původce před napodobením a rozmnožováním a jinými zásahy dispozicí o díle takovém, nechrání původce před exekucí na dílo vůbec a za všech okolností. Povinný uvedl v návrhu na vyloučení předmětů zabavených pod pol. 17, že to jsou fotografie architektonických děl jím provedených, a o předmětech zabavených pod pol. 20 a 21, že je to model návrhu na podstavec pro sochu. Teprve v rekursu uvedl, že movitosti pod pol. 17, 20 a 21 jsou originály děl výtvarného umění původským právem chráněné, zřejmě nezhotovené na prodej. V návrhu na vyloučení a v prvé stolici tedy netvrdil, že je exekuce vedena na jeho původské právo, že mu patří k těmto věcem autorské právo. Naopak vylučoval tyto předměty z důvodu čís. 6 § 251 ex. ř. Proto rekursní soud ani neměl hleděti k novému přednesu v rekursu, že ony věci jsou originály děl výtvarného umění, chráněné právem původským, nezhotovené na prodej. Ostatně povinný netvrdil o předmětech zabavených pod pol. 17 ani v rekursu, že to jsou originály díla, nýbrž že jsou obrazy jeho architektonických prací a takové jako napodobeniny uměleckého díla nejsou vyloučeny z exekuce. Automobil pod pol. 25. zájmního protokolu zabavený, nevyklučuje rekursní soud z důvodu čís. 5 a 6 § 251 ex. ř., nýbrž z důvodu uvedeného ve dvorním dekretu ze dne 13. května 1814 čís. 1086 sb. z. s., protože povinný ho potřebuje ke splnění smlouvy s vojenskou správou o stavbě kasáren v J. Proto není třeba se obíratí vývody dovolacího rekursu, jimiž se rekurentka snaží vyvracetí správnost vyloučení auta z exekuce podle čís. 6 § 251 ex. ř. Pro vyloučení auta z exekuce podle zmíněného dvorského dekretu nezáleží na tom, zda povinný přechodně auta nepotřebuje. Rozhodným by bylo, zda nepotřebuje auta k plnění smlouvy prováděním stavby nebo dozorem na ni, protože může cestu do J. obstarati železnicí neb autobusem bez újmy pro provádění stavby nebo pro dozor nad ní. Auto bylo by tedy zabavitelné, kdyby jiného dopravního prostředku mohlo býti použito stejně výhodně. Účelem zákona je, by při smlouvách s vojenskou správou, jejichž splnění pokládá zákon za zvlášť důležité, nebylo zabavením předmětů potřebných ke splnění smlouvy a k jejímu provádění překáženo splnění samé smlouvy. Bylo-li by pro povinného překážkou ve vedení stavby nebo v dozoru, by používal jiného dopravního prostředku, pak by ovšem auta potřeboval ke splnění. Nerozhoduje, že doprava může býti dobře a spolehlivě obsta-

rána jinak, ani, kolik stojí vydržování auta, zda jiný dopravní prostředek by byl lacinější. Protože však rekurentka ani netvrdí, že by odnětí auta exekucí nebylo překážkou při provádění stavby a dozoru na ni pro povinného, není její rekurs proti vyloučení auta z exekuce opodstatněn.

K dovolacímu rekursu banky U. Tato rekurentka si nestěžuje do vyloučení předmětů pod pol. 17, 20 a 21 zájemního protokolu. Pokud si stěžuje do vyloučení automobilu zabaveného pod pol. 25 poukazuje se na hořejší důvody. Tyto důvody platí i o vyloučení počítačícího stroje zabaveného pod pol. 2 zájemního protokolu, jenž byl vyloučen proto, že jej povinný potřebuje k provádění stavebních prací ve vojenském táboře v J. Ke stížnosti do vyloučení předmětů zabavených pod pol. 3, kožené pohovky, pol. 4, dvou kožených fotelů, pod pol. 5, kulatého stolu, pod pol. 6, knihovny, pol. 8, psacího stroje se stolkem, pod pol. 13, tří svazků knih Dějiny uměleckého průmyslu, pod pol. 14, obyčejného stolu, pod pol. 15, zvětšovacího aparátu na fotografie a pod pol. 19, ohnivzdorné pokladny, pod pol. 22, psacího stroje amerického, pod pol. 23, psacího stroje s křeslem, pod pol. 24, kamna značky Radio a pod pol. 1 a 2, 2 počítačích strojů, budiž uvedeno toto: Podle § 251 č. 5 ex. ř. jest vyloučena exekuce na věci duševních pracovníků provozujících osobně duševní povolání, jichž je třeba ke správě služby nebo k výkonu povolání. Zákon předpokládá tedy, že duševní pracovník určitého předmětu potřebuje k osobnímu výkonu povolání, omezuje výsady na ty, kteří osobně ono povolání provozují. Má tedy zřejmě na mysli jen takové předměty, kterých duševní pracovník potřebuje pro sebe, nikoliv i takové, jichž potřebuje pro své případné pomocníky. Podle zájemního protokolu byly již od počátku z věcí u povinného nalezených ponechány povinnému jako nezbytné: tři psací stoly, čtyři židle, jeden psací stroj, registratura se spisy, registratura s plány, regály na tiskopisy, knihy v knihovně, různé pomůcky atd., později byl psací stroj zabaven pod pol. 8 a zabaveny shora zmíněné tři knihy. Za těchto okolností má dovolací rekurentka pravdu, že povinný podle zásady shora vyslovené nepotřebuje přepychového zařízení své kanceláře k osobnímu výkonu povolání a nepotřebuje také dvou psacích strojů. Pro výkon povolání architekta, který se zaměstnává hlavně vypracováním projektů pozemních staveb a musí za tím účelem provádět obtížné statické výpočty, lze považovati za potřebné k osobnímu výkonu povolání i psací stroj zabavený pod pol. 8, i počítačící stroj zabavený pod pol. 2, knihovnu zabavenou pod pol. 6 k uložení knih potřebných ke studiu. Rovněž i knihu uměleckého průmyslu zabavenou pod pol. 13, rozmnožovací aparát pod pol. 15, americký psací stůl pod pol. 22 a kamna pod pol. 24. Ale nelze považovati za potřebné k osobnímu provozu povolání architekta (projektanta) přepychových a proto přebytných předmětů jako jsou: kožená pohovka, dva kožené fotely a kulatý stůl pol. 3—5. Bez nich se povinný jako architekt projektant obejít může. Ani ohnivzdorné pokladny zabavené pod pol. 19 v tomto povolání nepotřebuje, stejně jako obyčejný stůl zabavený pod pol. 14 a druhý psací stůl s křeslem pod pol. 23. Postačí mu zajisté stůl americký a jiné stoly a židle, které zůstaly nezabaveny. Také nelze uznati, že povinný potřebuje těchto předmětů ke splnění smlouvy se státem při stavbě vojenského tábora v J.

Pro to nevyšly za řízení najevo žádné podklady. Posudek znalce soud neváže, ježto jde o otázky právní, k jichž řešení je povolán soud a ne znalec. Tento může zjednatí jen pro úsudek soudu skutkový podklad na př. o tom, jaké práce a jakého nářadí je potřebí ke konání projektantských a jiných architektonických prací, při čemž potřebu právě zabavených předmětů posuzuje soud.

Čís. 12135.

Rejstříkový soud jest oprávněn uložití opovídateli, by předložil nutný doklad o tom, zda jest oprávněn provozovati předmět podniku ohlášený k zápisu do obchodního rejstříku.

Nepřípustným jest dodatek k firmě »autorisovaný civilní inženýr« a »pro architekturu«.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1932, R I 939/32.)

Dr. Ing. Rudolf S. opověděl k rejstříku firmu: »Dr. Ing. Rudolf S., autorisovaný civilní inženýr pro architekturu a pozemní stavby«. Rejstříkový soud vyžádal si nejprve posudek obchodní a živnostenské komory v Praze, jež se vyjádřila takto: InSTITUTE civ. inženýrů zakládá se na ministerských nařízeních ze dne 11. prosince 1860 čís. 36413, ze dne 8. listopadu 1886 čís. 8162 a ze dne 7. května 1913 čís. 77 ř. zák. Podle těchto předpisů a zejména podle § 2 posléze uvedeného min. nařízení má v činnosti civilních techniků převahu duševní tvorba. Již z této podstaty jejich oprávnění jest patrno, že jejich činností nemohou býti dotčeny jednotlivé živnosti. Přejímají-li však provádění technických prací, naskytá se otázka, pokud při tom podléhají předpisům živnostenského řádu. O tom jediné § 22 zák. ze dne 26. prosince 1893 čís. 193 ř. zák. má v odst. (1) ustanovení, že oprávnění úř. aut. soukromých techniků není dotčeno tímto zákonem, v odst. (2) téhož paragrafu pak stojí, že, pokud provádějí pozemní stavby a jiné příbuzné stavby svým vlastním živnostenským personálem, podrobeni jsou ustanovení šesté a sedmé hlavy živnostenského řádu. Vzhledem k uvedenému zastává komora ve své praxi názor, že činnost civilních inženýrů, pokud ji provádějí po živnostensku, jest vázána předpisy živnostenského řádu, v čemž je zahrnuta i povinnost, míti příslušný živnostenský list. Při posuzování, zda určitá činnost jest živnostenskou, čili nic, rozhoduje vždy jen skutečná povaha této činnosti, nikoliv osoba, která ji provozuje. Vzhledem k tomu, že činnost civilních inženýrů byla jen pro svou zvláštní povahu, t. j., že jsou »úřadem pro určitá jednání zvláště ustanoveni a v povinnost vzati« (lit. F čl. V. uvoz. pat. k ž. ř.) vyňata z platnosti živnostenského řádu a nelze autorisačnímu oprávnění jejich přiznati povahu oprávnění živnostenského, nemohou provozovati živnostenské zaměstnání, aniž by vyhověli předpisům živnostenského řádu. Kdyby tento názor nebyl uznáván, mohli by civilní inženýři prováděti nejen práce stavebních živnostníků, nýbrž i všech ostatních řemeslných a koncesovaných živností, což by ovšem vedlo k úplné negaci živnostenského řádu. Má tedy komora za to, že oprávnění civilního inženýra nedává právo